

Vissa ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas Riksrevisorernas framställning 2005/06: RRS28 om vissa ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen. Ändringarna i framställningen gäller Riksrevisionens granskning av delårsrapporter, riksrevisorernas beslut om granskningsplan, riksrevisorernas aktieinnehav i granskningsobjekt samt anmälningsskyldighet i fråga om finansiella instrument för vissa anställda m.fl. i Riksrevisionen.

Inga motioner har väckts med anledning av framställningen.

Framställningen har remissbehandlats och varit föremål för en granskning av Lagrådet.

Utskottet tillstyrker delvis riksrevisorernas framställning, men föreslår med beaktande av Lagrådets synpunkter en annan utformning av de aktuella bestämmelserna m.m. Utskottet föreslår på eget initiativ följdändringar i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 i riksdagsordningen.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Framställningens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen	6
Revisionslagen	6
Riksrevisorernas arbetsfördelning	7
Riksrevisionens opartiskhet och självständighet	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	15
Framställningen	15
<i>Bilaga 2</i>	
Riksrevisorernas lagförslag	16
<i>Bilaga 3</i>	
Yttrande från JO	19
<i>Bilaga 4</i>	
Lagrådsremiss	20
<i>Bilaga 5</i>	
Lagrådsyttrande som begärts av utskottet	27
<i>Bilaga 6</i>	
Utskottets lagförslag	35

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen

Riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 6 till

- a) lag om ändring i riksdagsordningen,
 - b) lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.,
 - c) lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.
- Därmed bifaller riksdagen delvis framställning 2005/06:RRS28 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 20 februari 2007

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Per Bill (m), Henrik von Sydow (m), Morgan Johansson (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Stefan Tornberg (c), Yilmaz Kerimo (s), Mauricio Rojas (fp), Helene Petersson i Stockaryd (s), Björn Leivik (m), Billy Gustafsson (s), Ingvar Svensson (kd), Anna Bergkvist (m), Phia Andersson (s), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp) och Pernilla Zethraeus (v).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Riksrevisorerna får enligt 3 kap. 8 § första stycket riksdagsordningen göra framställningar hos riksdagen i frågor som rör Riksrevisionens kompetens, organisation, personal eller verksamhetsformer. I den nu aktuella framställningen föreslår revisorerna vissa ändringar i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. (revisionslagen) och lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen (instruktionen). Riksrevisorernas lagförslag finns i *bilaga 2*.

Inga motioner har väckts med anledning av framställningen.

Utskottet har inbjudit Riksdagens ombudsmän (JO), Regeringskansliet, Statskontoret, Revisorsnämnden, FAR SRS och Saco att lämna synpunkter på riksrevisorernas lagförslag.

Regeringskansliet, Statskontoret och Revisorsnämnden tillstyrker förslagen utan närmare kommentarer. Jusek, som Saco hänvisar till, har inget att invända mot de lagstiftningsåtgärder som föreslås. JO har som enda remissinstans ifrågasatt förslaget i visst avseende, *bilaga 3*.

Inom utskottets kansli har upprättats en promemoria med lagförslag som underlag för en lagrådsgranskning, *bilaga 4*.

Lagrådets yttrande finns i bilaga 5.

Bakgrund

Riksrevisionen inrättades den 1 juli 2003 som en myndighet under riksdagen. Riksrevisionen ska granska hela den statliga verksamheten och därmed bidra till god resursanvändning och en effektiv förvaltning. Det har enligt riksrevisorerna visat sig att det finns ett behov av vissa förtydliganden i de lagar som styr Riksrevisionens verksamhet.

Framställningens huvudsakliga innehåll

Riksrevisorerna föreslår att 3 § revisionslagen ändras så att endast en av affärsverkens tre delårsrapporter granskas årligen av Riksrevisionen. Dessutom föreslås ett förtydligande i lagrummet så att endast de delårsrapporter som ett granskningsobjekt är skyldigt att lämna granskas av Riksrevisionen.

Vidare föreslås ändringar i 4 § instruktionen i syfte att tillförsäkra att Riksrevisionen utvecklas som en sammanhållen myndighet utan att respektive riksrevisors rätt att fatta självständiga beslut inom sina granskningsråden träds för när. Förslaget anges innebära dels ett förtydligande om

vilka beslut i granskningsverksamheten som riksrevisorerna ska fatta gemensamt respektive samråda om, dels vilka beslut som ska redovisas i granskningsplanen.

Riksrevisorerna föreslår också ändringar i 14 § samt en ny 14 a § i instruktionen. Förslagen innebär att en riksrevisor inte får inneha aktier i ett granskningsobjekt, att en skyldighet att anmäla innehav av finansiella instrument införs för riksrevisorerna och att denna skyldighet även införs för vissa anställda, vilka bedöms ha en särskild insynsställning.

Utskottets överväganden

Ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker delvis riksrevisorernas framställning. Mot bakgrund bl.a. av utskottets bedömning att varje riksrevisors självständiga granskningsverksamhet inte bör begränsas föreslår utskottet dock i enlighet med Lagrådets förslag en annan lydelse av de aktuella paragraferna än den riksrevisorerna föreslagit. Utskottet föreslår också ändringar i ytterligare en paragraf i en av de lagar framställningen omfattar samt en ändring i en tilläggsbestämmelse i riksdagsordningen.

Revisionslagen

Gällande bestämmelse

Om delårsrapport lämnas ska den enligt 3 § revisionslagen granskas av Riksrevisionen. Enligt 10 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska affärsverk senast den 31 maj, den 31 augusti och den 30 november varje år till regeringen lämna delårsrapport för affärsverket eller, i förekommande fall, affärsverkskoncernen. Rapporterna ska avse tre, sex respektive nio månader av det pågående räkenskapsåret. Den delårsrapport som ska lämnas senast den 31 augusti ska vara granskad av Riksrevisionen.

Framställningen

Riksrevisorerna anser att det i ett revisionellt perspektiv inte är motiverat att granska alla de tre delårsrapporter som affärsverken lämnar. Bara en av rapporterna bör granskas, nämligen den som ska lämnas senast den 30 november.

Lagrådet

Lagrådet föreslår en redaktionell ändring i förslaget med en annan lydelse av 3 § andra stycket andra meningen revisionslagen. Den delårsrapport som ska granskas bör enligt Lagrådet anges som den delårsrapport som avser perioden januari–september.

Utskottets ställningstagande

Utskottet gör ingen annan bedömning än Lagrådet och föreslår att riksdagen antar utskottets förslag i *bilaga 6* till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Riksrevisorernas arbetsfördelning

Gällande regler

I december 2000 godkände riksdagen riktlinjer för en förändrad revision under riksdagen (förs. 1999/2000:RS1, bet. 2000/01:KU8, rskr. 2000/01:116–119). Enligt dessa riktlinjer skulle de ledande ämbetsmännen var för sig besluta om granskningsplan samt om innehållet och slutsatserna i revisionsrapporterna. Det var enligt utskottets mening inte en lämplig ordning att bedömningar i granskningsrapporter eller om lämpliga granskningsobjekt skulle vara föremål för majoritetsbeslut.

Enligt 12 kap. 7 § andra stycket regeringsformen gäller att Riksrevisionen leds av tre riksrevisorer, som väljs av riksdagen. Riksrevisorerna beslutar självständigt med beaktande av de bestämmelser som finns i lag vad som ska granskas. De beslutar självständigt och var för sig hur granskningen ska bedrivas och slutsatserna av sin granskning.

Efter lagändringar 2003 har 4 § första–fjärde styckena följande lydelse:

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vad de skall granska. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Efter lagändringar 2003 och den 1 januari 2007 har 5 § första stycket följande lydelse:

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om verksamhetens inriktning och organisation, arbetsordning samt de ekonomi- och personaladministrativa föreskrifter som skall gälla för den egna verksamheten och som inte skall beslutas av riksdagsförvaltningen enligt 2 § första stycket 2 och 7 lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen eller av riksdagsstyrelsen enligt 41 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen.

4 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen hade ursprungligen följande lydelse:

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig. De beslutar vidare gemensamt om verksamhetens inriktning och organisation samt om arbetsordning.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vad de skall granska. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Ursprungligen gällde vidare enligt 5 § första stycket att riksrevisorerna beslutade var för sig i sina granskningsärenden samt att en riksrevisor fick uppdra åt tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden

Framställningen

I framställningen framhålls när det gäller riksrevisorernas arbetsfördelning i granskningsverksamheten att förslagen innebär några förtydliganden i instruktionen. Det gäller bl.a. ett förtydligande av 4 § första stycket med innebörd att det krävs ett gemensamt beslut av de tre riksrevisorerna när det gäller granskningens huvudsakliga inriktning och att beslutet ska redovisas i granskningsplan. Vidare föreslås ett förtydligande av andra stycket med innebörd att den närmare inriktningen av granskningen inom granskningsområdena beslutas av riksrevisorerna var för sig efter samråd.

Som skäl för förslaget framhåller riksrevisorerna att 4 § instruktionen ändrades 2003 vilket bl.a. innebar att 5 § instruktionen, som bestod av två stycken, införlivades i lagrummet som stycke tre och fem. Formuleringarna i 4 § första och andra stycket instruktionen skapar osäkerhet om var gränsen går mellan beslut i granskningsverksamheten som ska fattas av riksrevisorerna gemensamt och beslut i granskningsverksamheten som fattas av respektive riksrevisor men som de först måste samråda om. Det är enligt revisorerna viktigt att denna gräns förtydligas mot bakgrund av riksrevisorernas grundlagsreglerade rätt att självständigt, med beaktande av de bestämmelser som finns i lag, fatta beslut om vad som ska granskas.

Enligt 4 § fjärde stycket instruktionen ska riksrevisorernas beslut redovisas i en granskningsplan. Nämda styckes placering inom paragrafen kan enligt riksrevisorerna tolkas som att riksrevisorernas beslut i sina respektive granskningsärenden (stycke tre i samma lagrum) ska redovisas i granskningsplanen. Enligt riksrevisorerna bedömning var detta inte avsikten med bestämmelsen och avspeglar dessutom inte den praxis som utvecklats inom Riksrevisionen.

Riksrevisorerna har tolkat och tillämpat 4 § instruktionen så att riksrevisorernas gemensamma beslut om fördelningen av granskningsområden mellan sig samt granskningens huvudsakliga inriktning ska redovisas i granskningsplanen, att respektive riksrevisors beslut, efter samråd med varandra, om närmare inriktning inom respektive granskningsområde inte ska ingå i granskningsplanen samt att respektive riksrevisors beslut inom sina granskningsområden avseende val av granskningsobjekt, metod och slutsatser fattas självständigt och inte redovisas i granskningsplanen.

När först gäller riksrevisorernas gemensamma beslut i granskningsverksamheten föreslår riksrevisorerna att 4 § första stycket förtydligas så att det framgår vilka beslut i granskningsverksamheten som ska fattas av riksrevisorerna gemensamt. För närvarande innebär bestämmelsen att riksrevisorerna endast ska fatta gemensamma beslut om fördelningen av granskningsområden.

Riksrevisorerna hänvisar till att konstitutionsutskottet framhållit att det är angeläget att den enskilde riksrevisorns självständighet respekteras samtidigt som det är viktigt att Riksrevisionen är en sammanhållen myndighet som inte riskerar att utvecklas i riktning mot tre separata delar. Riksrevisorerna har tolkat uttalandet som att riksrevisorerna, förutom att gemensamt besluta om fördelningen av granskningsområden mellan sig, även bör besluta gemensamt om granskningsverksamhetens huvudsakliga inriktning.

Eftersom formuleringen i andra stycket är otydlig skapar den enligt riksrevisorerna osäkerhet om skrivningen åsyftar vilka objekt som ska granskas eller vilken inriktning inom respektive granskningsområde granskningen ska ha. Förarbetena är inte entydiga på denna punkt. Riksrevisionen har i sin uttolkning av 4 § instruktionen bedömt att det endast är den närmare inriktningen av granskningar inom respektive granskningsområde som riksrevisorerna ska samråda om. Andra stycket bör därför enligt riksrevisorerna förtydligas.

Granskningsplanen är ett av de viktigare styrdokumentet för Riksrevisionens granskningsverksamhet. Riksrevisionens granskningsplan ligger till grund för den närmare planeringen av verksamheten inklusive valet av vilka objekt som ska granskas och inriktning av granskningarna. Styrelsen yttrar sig över förslaget till granskningsplan och Riksrevisionen ska för styrelsen bl.a. redovisa hur granskningsplanen följs.

Enligt riksrevisorernas uppfattning ska endast de beslut som fattas gemensamt av riksrevisorerna redovisas i granskningsplanen. I utformningen av granskningsplanerna för 2004–2006 har detta gjorts. Riksrevisorerna föreslår att bestämmelsen i 4 § fjärde stycket instruktionen om att riksrevisorernas beslut ska redovisas i en granskningsplan flyttas upp till första stycket som en andra mening.

Bakgrund

Enligt instruktionen ska riksrevisorerna besluta gemensamt om verksamhetens inriktning. Vad som avses med begreppet verksamhetens inriktning framgår närmast genom dess sammanhang i instruktionen. I 4 § första stycket stadgades ursprungligen att riksrevisorerna gemensamt beslutar fördelningen av granskningsområden mellan sig och att de vidare gemensamt beslutar om verksamhetens inriktning och organisation samt arbetsordning.

En diskussion om innebörden av begreppet verksamhetens inriktning fördes i ett lagstiftningsärende år 1986 som gällde instruktionen för Riksdagens ombudsmän. En bestämmelse om verksamhetens inriktning för riksdagens ombudsmän finns i 8 kap. 11 § riksdagsordningen. Där stadgas att Chefsjustitieombudsmannen är administrativ chef och bestämmer inriktningen i stort av verksamheten. I 12 § lagen (1986:765) med instruktion för Riksdagens ombudsmän hänvisas till denna bestämmelse i riksdagsordningen och föreskrivs dessutom att chefsjustitieombudsmannen i arbetsordning ska meddela bestämmelser om organisationen av verksamheten och fördelningen av ärendena mellan ombudsmän.

Konstitutionsutskottet utvecklade i betänkande KU1986/87:2 vad detta närmare innebär. För att uppnå målet att riksdagens ombudsmannaämbete fick den eftersträlvade auktoriteten och genomslagskraften var det enligt utskottet av största vikt att chefsjustitieombudsmannen hade befogenhet att bestämma vilken inriktning verksamheten skulle ha i stort. När det gällde frågan hur verksamheten i stort skulle bedrivas borde det ankomma på chefsjustitieombudsmannen att i arbetsordning bestämma hur ärendena skulle fördelas och handläggas mellan honom och de övriga ombudsmännen och mellan dessa inbördes. Beträffande förhållandet mellan chefsjustitieombudsmannen och övriga ombudsmän ville utskottet särskilt understryka att varje ombudsman liksom dittills skulle handlägga sina ärenden helt självständigt. I chefsjustitieombudsmannens beslutsfunktioner låg att han själv kunde avgöra om han skulle ha ett eget ansvarsområde. När det gällde inspektioner och projekt skulle chefsjustitieombudsmannen kunna ta initiativ över hela fältet och justitieombudsmännen ha samma befogenhet inom de ansvarsområden som tilldelats dem.

Utskottet hade uppfattningen att det var en svaghet med den dåvarande organisationen att den tenderat att utvecklas till skilda ämbetsverk vart och ett med en ombudsman som chef. Detta innebar i första hand nackdelar när det gällde förfogandet över personalen. Men givetvis var en sådan strikt uppdelning också ägnad att påverka ärendebehandlingen och ämbetets praxis. Enligt utskottets mening var det viktigt att personalen kunde utnyttjas för ämbetet i sin helhet. Det borde ankomma på chefsjustitieombudsmannen att i arbetsordning eller på annat sätt utforma reglerna för hur personalen skulle disponeras.

Yttrande från Justitieombudsmannen

I yttrandet från Riksdagens ombudsmän, (bilaga 3), anmärks att den ursprungliga 4 § i instruktionen för Riksrevisionen innehöll en föreskrift om att verksamhetens inriktning skulle beslutas gemensamt och att bestämmelsen år 2003 överfördes till 5 §. Ändringarna angavs ha till syfte att uppnå en bättre struktur och föranleddes bl.a. av att Riksrevisionen gavs en viss föreskriftsrätt. Justitieombudsmannen ifrågasätter om inte den nu föreslagna ändringen skulle innebära en dubbelreglering.

Lagrådet

Lagrådet framhåller i sitt yttrande, (bilaga 5) att det inte klart framgår av promemorian från konstitutionsutskottets kansli (bilaga 4) hur det grundläggande beslutet om granskningens huvudsakliga inriktning ska fattas. Ska det ske genom ett gemensamt beslut av riksrevisorerna eller kan eller ska det ske genom beslut av riksrevisorerna var för sig för respektive granskningsområde?

Regeringsformens bestämmelse kan enligt Lagrådet tolkas så att frågan om hur beslut ska fattas om vad som ska granskas lämnas öppen. Lagrådet hänvisar till att i regeringens förslag till lagstiftning om Riksrevisionen utta-

lades att vissa frågor alltid borde beslutas gemensamt och att till dessa hörde frågan om inriktningen av verksamheten (prop. 2001/02:190, s. 118) men att det också uttalades (s. 121) att riksdagens riktlinjer innebar att riksrevisorerna var för sig skulle besluta om granskningsplan. Lagrådet pekar också på att konstitutionsutskottet delade regeringens uppfattning att riksrevisorernas beslut om vad som ska granskas ska redovisas i en sammanhållen granskningsplan, men framhöll att var och en av riksrevisorerna inom sina granskningsområden, efter samråd med övriga riksrevisorer, beslutar om vad som ska granskas (2002/03: KU12, s. 14). Lagrådet framhåller att det i 4 § i instruktionen emellertid föreskrevs att riksrevisorerna skulle besluta gemensamt om bl.a. verksamhetens inriktning.

Enligt Lagrådets mening bör det ges ett klart besked i instruktionen huruvida beslutet om granskningens huvudsakliga inriktning och därmed granskningsplanen ska fattas av riksrevisorerna gemensamt eller av riksrevisorerna var för sig för respektive granskningsområde. Den senare lösningen kan naturligtvis kombineras med en föreskrift om att sådana beslut ska föregås av samråd mellan riksrevisorerna. Oavsett vilken lösning som väljs, bör bestämmelsen om verksamhetens inriktning flyttas från 5 § till 4 §, där den hör bättre hemma.

Väljs det förstnämnda alternativet föreslår Lagrådet följande lydelse på 4 §.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om granskningens huvudsakliga inriktning och om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken närmare inriktning granskningen skall ha. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut om granskningens huvudsakliga inriktning skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

Väljs det sistnämnda alternativet föreslår Lagrådet följande lydelse.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken huvudsaklig inriktning granskningen skall ha. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut om granskningens huvudsakliga inriktning skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

För att undvika dubbelreglering bör enligt Lagrådet orden "inriktning och" utgå ur 5 § första stycket i instruktionen.

Utskottets ställningstagande

Bestämmelserna i regeringsformen och instruktionen lämnar öppet hur granskningsplan ska beslutas samtidigt som det tydligt föreskrivs i instruktionen att en riksrevisor inom sitt granskningsområde, efter samråd med övriga riksrevisorer, beslutar vad som ska granskas. Ursprungligen följdes denna bestämmelse omedelbart av bestämmelsen om att riksrevisorernas beslut ska redovisas i en granskningsplan.

Emellertid stadgas i instruktionen också att riksrevisorerna gemensamt beslutar om verksamhetens inriktning. Mot bakgrund av att en riksrevisor själv ska bestämma bl.a. vad som ska granskas inom hans eller hennes granskningsområde får denna bestämmelse anses gälla sådana delar av verksamheten som inte gäller beslut om vad som ska granskas, hur granskningen ska genomföras eller granskningens slutsatser.

Även om de granskningsplaner som nu upprättas gemensamt gäller granskningens huvudsakliga inriktning och till största delen har en mycket allmän karaktär kan enligt utskottets mening inte uteslutas att sådana gemensamt beslutade planer skulle kunna verka hindrande för en riksrevisor som har en egen idé om ett granskningsämne eller granskningsobjekt.

Enligt utskottets mening skulle en sådan utveckling strida mot den grundläggande förutsättningen att var och en av revisorerna ska kunna verka självständigt inom sitt granskningsområde. Utskottet är mot den bakgrunden inte berett att ställa sig bakom en ordning som innebär att granskningens huvudsakliga inriktning ska beslutas gemensamt. Utskottet anser därför att Lagrådets andra alternativ till lydelse av 4 § instruktionen bör väljas. Alternativet innebär att riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken huvudsaklig inriktning granskningen ska ha, att de dessförinnan ska samråda med varandra samt att riksrevisorernas beslut ska redovisas i en granskningsplan. Utskottet har tidigare framhållit att det är viktigt att Riksrevisionen är en sammanhållen myndighet som inte riskerar att utvecklas mot tre separata delar (bet. 2002/03:KU12 s. 14). Utskottets vill därför understryka att den ordning som nu föreslås inte hindrar att besluten redovisas i en sammanhållen granskningsplan. Som Lagrådet framhållit bör vidare orden "inriktning och" utgå ur 5 §. Lagändringarna bör träda i kraft den 1 april 2007. Utskottet föreslår följaktligen att riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 6 till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen, såvitt avser 4 och 5 §§.

Riksrevisionens opartiskhet och självständighet

Gällande regler

Enligt 14 § i instruktionen ska en riksrevisor skriftligen anmäla till riksdagen visst aktieinnehav, avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare som löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen, avlönad anställning som inte endast är av tillfällig karaktär, inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor, uppdrag hos kommuner och landsting om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär och annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande. En motsvarande bestämmelse finns i riksdagsordningens tilläggsbestämmelse 8.12.2.

Framställningen

Riksrevisorerna föreslår att anmälningsskyldigheten beträffande vissa aktier ersätts av en anmälningsskyldighet för innehav av vissa finansiella instrument. Vidare föreslås att 14 § i instruktionen inleds med en bestämmelse om att en riksrevisor inte får inneha aktier i ett aktiebolag, där staten har ett bestämmande inflytande. I framställningen framhålls att den föreslagna bestämmelsen i viss mån för den privata sektorn har en motsvarighet i 21 § första stycket 1 a revisorslagen (2001:883) som föreskriver att en revisor för varje uppdrag i revisionsverksamheten ska pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Revisorn ska avböja eller avsäga sig ett sådant uppdrag, om han eller hon eller någon annan i den revisionsgrupp där han eller hon är verksam har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i uppdragsgivarens verksamhet. I 9 kap. 17 § 1 aktiebolagslagen (2005:551) stadgas att den inte får vara revisor som äger aktier i bolaget eller i annat bolag i samma koncern.

Riksrevisorerna föreslår också en ny 14 a § som innebär att det införs en förteckning vid Riksrevisionen över finansiella instrument avseende arbetstagare, uppdragstagare och vissa andra funktionärer med särskild insynsställning och en skyldighet att anmäla sådant innehav. Riksrevisorerna ska gemensamt besluta om vem som ska omfattas av denna anmälningsskyldighet.

Lagrådets yttrande

Enligt Lagrådets uppfattning är det av avgörande betydelse för förtroendet för Riksrevisionens granskning av bolagen att riksrevisorerna inte har ekonomiska intressen i dessa bolag. Det är också Lagrådets uppfattning att det från förtroendesynpunkt är viktigt att inte någon över huvud taget som på Riksrevisionens vägnar deltar i granskning av bolagen har ekonomiska intressen i dem. Lagrådet anser därför att det finns goda skäl att överväga en utvidgning av den personkrets för vilken förbudet ska gälla. Som jämfö-

relse kan enligt Lagrådet tjäna det förbud som enligt 3 § förordningen (2006:1022) med instruktion för Finansinspektionen gäller för befattningshavare vid Finansinspektionen att inneha aktier m.m. i banker och andra finansiella institut som står under tillsyn av inspektionen.

Som Lagrådet ser saken är det inte heller tillfyllest att förbjuda innehav av aktier enbart. Ett sådant förbud måste, för att vara effektivt, omfatta också t.ex. finansiella instrument, vilkas värde beror på aktiers värde. Förbudet bör alltså ges en mera generell karaktär och innebära förbud för en riksrevisor att inneha egendom som medför att han eller hon har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i den verksamhet som bedrivs av ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen om revision av statlig verksamhet m.m.

Lagrådet framhåller vidare att dubbelreglering med likalydande författningstexter i en tilläggsbestämmelse till riksdagsordningen och i instruktionen för Riksrevisionen bör undvikas. Lagrådet förordar i stället, efter mönster av 2 § tredje stycket i instruktionen, en hänvisning till riksdagsordningens tilläggsbestämmelse. Vidare menar Lagrådet att en sådan hänvisning, med den lydelse av lagen som nu föreslås, får en lämpligare placering som ett tredje stycke i den föreslagna 14 a §.

Lagrådet lämnar förslag till ny lydelse av 14 och 14 a §§ i instruktionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar Lagrådets bedömning. Utskottet är dock inte nu berett att ställa sig bakom Lagrådets förslag att samtliga arbetstagare, uppdragstagare eller funktionärer inom Riksrevisionen ska omfattas av förbudet mot att inneha egendom som medför att han eller hon har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i den verksamhet som bedrivs av ett aktiebolag som faller inom Riksrevisionens granskningsområde (14 § sista meningen). En sådan ordning bör enligt utskottets mening inte införas utan att frågan fått en mer ingående beredning. Utskottet förutsätter att riksrevisorerna undersöker möjligheterna att införa den av Lagrådet föreslagna ordningen och i lämpligt sammanhang återkommer i frågan. Utskottet ställer sig i övrigt bakom Lagrådets förslag till lydelse av 14 och 14 a §§ instruktionen. Lagändringarna bör träda i kraft den 1 april 2007. Utskottet föreslår följaktligen med delvis bifall till riksrevisorernas framställning att riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 6 till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen såvitt avser 14 och 14 a §§.

Utskottet föreslår också med utövande av sin initiativrätt att riksdagen antar utskottets förslag i bilaga 6 till lag om ändring i riksdagsordningen som gäller tilläggsbestämmelsen 8.12.2.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Framställningen

Framställning 2005/06:RRS28 Riksrevisorernas framställning om vissa ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen:

1. Riksdagen antar riksrevisorernas förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om statlig revision m.m.
2. Riksdagen antar riksrevisorernas förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

BILAGA 2

Riksrevisorernas lagförslag

1. Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Riksrevisionen skall i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 § granska årsredovisningen för

1. staten,
2. Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
3. riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, och
4. Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning.

Om delårsrapport lämnas skall den granskas med undantag för prognoser.

Riksrevisionen skall i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 § granska årsredovisningen för

1. staten,
2. Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
3. riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, och
4. Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning.

Föreligger en skyldighet att lämna delårsrapport skall den granskas med undantag för prognoser. För affärsverk, och i förekommande fall affärsverkskoncern, skall dock endast delårsrapport som lämnas senast den 30 november granskas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Härigenom föreskrivs

dels att 4 § ska ha följande lydelse,

dels att 14 § får ett nytt första stycke, att nuvarande första stycke placeras som stycke två och nuvarande stycke två placeras som stycke tre,

dels att 14 § andra stycket 1 får följande lydelse,

och dels att det i lagen införs en ny paragraf 14 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vad de skall granska. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig och om granskningsverksamhetens huvudsakliga inriktning. Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken närmare inriktning granskningen skall ha. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

14 §

En riksrevisor får inte inneha aktier i ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

En riksrevisor skall skriftligen anmäla följande förhållanden till riksdagen

1. innehav av aktier i ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Denna bestämmelse finns i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen.

En riksrevisor skall skriftligen anmäla följande förhållanden till riksdagen

1. innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Denna bestämmelse finns i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen.

14 a §

Vid Riksrevisionen skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer med särskild insynsställning. Riksrevisorerna beslutar gemensamt vilka arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer som skall omfattas av denna bestämmelse. Den som omfattas av denna bestämmelse är skyldig att till den tjänsteman Riksrevisionen utsett anmäla innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

BILAGA 3

Yttrande från JO

– JO –

Justitieombudsmannen
Nils-Olof Berggren

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -01- 0 2

Dnr 059-574-2006/07

YTTRANDE

Datum	Dnr	Sid
2006-12-29	5267-2006	1 (1)

Riksdagen
Konstitutionsutskottet
100 12 STOCKHOLM

Remiss av Riksrevisorernas framställning om vissa ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen (framst. 2005/06:RRS28)

(Konstitutionsutskottets dnr 059-574-2006/07)

Riksdagens ombudsmän har beretts tillfälle att yttra sig över innehållet i den i rubriken angivna framställningen. Jag får med anledning därav anföra följande.

Jag har i sak inte någon erinran mot förslagen. Beträffande den önskade ändringen i 4 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen om att riksrevisorerna gemensamt skall besluta om verksamhetens huvudsakliga inriktning vill jag dock anmärka följande. Den ursprungliga bestämmelsen i 4 § innehöll en liknande föreskrift om att riksrevisorerna skulle besluta gemensamt om verksamhetens inriktning. I förarbetena till lagen betonades också vikten av ett gemensamt beslutsfattande i sådana frågor (se prop. 2001/02:190 s. 118). Föreskriften överfördes genom lagen (2003:359) om ändring i lagen med instruktion för Riksrevisionen till 5 §. Denna överföring kommenterades inte närmare under lagstiftningsarbetet (jfr förs. 2002/03:RS3 och bet. 2002/03:KU34). De ändringar i 4 och 5 §§ som genomfördes angavs ha till syfte att uppnå en bättre struktur och föranleddes dessutom av att Riksrevisionen gavs föreskriftsrätt på det personal- och ekonomisk-administrativa området samt rätt att i särskilda fall besluta att endast den som är svensk medborgare får ha anställning vid myndigheten (se a.a. förs. s. 31). Föreskriften om gemensamma beslut om verksamhetens inriktning kvarstår i 5 § också i den bestämmelsens senaste lydelse (SFS 2006:1003), som träder i kraft den 1 januari 2007. Jag vill mot denna bakgrund ifrågasätta om inte den föreslagna ändringen skulle innebära en dubbelreglering.

Nils-Olof Berggren

Johan Modin

Postadress	Gatuadress	Telefon	Texttelefon	Telefax	Webbplats
Box 16 327 103 26 STOCKHOLM	Västra Trädgårdsgatan 4	08-786 40 00	08-786 61 15	08-21 65 58	www.jo.se

BILAGA 4

Lagrådsremiss

2007-01-09

PM

Riksrevisorernas framställning om vissa ändringar i bestämmelse för Riksrevisionen

Ärendet

Riksrevisorerna lämnar i framställning 2005/06:RRS28 förslag till

1. lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. och
2. lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

Konstitutionsutskottet beslutade den 7 november 2006 att inbjuda vissa remissinstanser att lämna synpunkter på framställningen. Remissinstanserna var Riksdagens ombudsmän, Regeringskansliet (Finansdepartementet och Näringsdepartementet), Statskontoret, Revisorsnämnden, FAR SRS – branschorganisationen för revisorer och rådgivare och SACO – Sveriges Akademikers Centralorganisation.

Bakgrund

Riksrevisionen inrättades den 1 juli 2003 som en myndighet under riksdagen. Riksrevisionen ska granska hela den statliga verksamheten och därmed bidra till god resursanvändning och en effektiv förvaltning.

Det har enligt riksrevisorerna visat sig att det finns ett behov av vissa förtydliganden i de lagar som styr Riksrevisionens verksamhet.

Framställningen

Riksrevisorerna föreslår att 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. ändras så att endast en av affärsverkens tre delårsrapporter granskas årligen av Riksrevisionen. Dessutom föreslås ett förtydligande i lagrummet så att endast de delårsrapporter som ett granskningsobjekt är skyldigt att lämna granskas av Riksrevisionen.

Vidare föreslås ändringar i 4 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen i syfte att tillförsäkra att Riksrevisionen utvecklas som en sammanhållen myndighet utan att respektive riksrevisors rätt att fatta självständiga beslut inom sina granskningsområden träds för när. Förslaget

innebär enligt riksrevisorerna dels ett förtydligande om vilka beslut i granskningsverksamheten som riksrevisorerna ska fatta gemensamt respektive samråda om, dels vilka beslut som ska redovisas i granskningsplanen.

Riksrevisorerna föreslår också ändringar i 14 § samt en ny 14 a § i sistnämnda lag. Förslagen innebär att en riksrevisor inte får inneha aktier i ett granskningsobjekt, att en skyldighet att anmäla innehav av finansiella instrument införs för riksrevisorerna och att denna skyldighet även införs för vissa anställda, vilka bedöms ha en särskild insynsställning.

Framställningen tar sålunda upp flera skilda frågor. De gäller Riksrevisionens granskning av delrapporter, riksrevisorernas arbetsfördelning, riksrevisorernas aktieinnehav samt en förteckning hos Riksrevisionen över anställdas m.fl. innehav av finansiella instrument.

Om *delårsrapporter* lämnas ska de enligt 3 § lagen om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. granskas av Riksrevisionen. Enligt 10 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gäller att affärsverk senast den 31 maj, den 31 augusti och den 30 november varje år till regeringen ska lämna delårsrapport för affärsverket eller, i förekommande fall, affärsverkskoncernen. Rapporterna ska avse tre, sex respektive nio månader av det pågående räkenskapsåret. Den delårsrapport som ska lämnas senast den 31 augusti ska vara granskad av Riksrevisionen.

Riksrevisorerna anser att det i ett revisionellt perspektiv inte är motiverat att granska alla de tre delårsrapporter som affärsverken lämnar. Bara en av rapporterna bör granskas, nämligen den som ska lämnas senast den 30 november.

När det *gäller riksrevisorernas arbetsfördelning* i granskningsverksamheten föreslås några förtydliganden i lagen (2002:1023) med instruktion för riksrevisionen. Riksrevisorerna föreslår ett förtydligande av 4 § första stycket med innebörd att det krävs ett gemensamt beslut av de tre riksrevisorerna när det gäller granskningens huvudsakliga inriktning och att beslutet ska redovisas i granskningsplan. Vidare föreslås ett förtydligande av andra stycket med innebörd att den närmare inriktningen av granskningen inom granskningsområdena beslutas av riksrevisorerna var för sig efter samråd.

Vidare föreslås att det införs en bestämmelse i 14 § med innebörd att *en riksrevisor inte får inneha aktier i ett aktiebolag, där staten har ett bestämmande inflytande*. Den föreslagna bestämmelsen har för den privata sektorn i viss mån en motsvarighet i 21 § första stycket 1 a revisorslagen (2001:883) som föreskriver att en revisor ska för varje uppdrag i revisionsverksamheten pröva om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet eller självständighet. Revisorn ska avböja eller avsäga sig ett sådant uppdrag, om han eller hon eller någon annan i den revisionsgrupp där han eller hon är verksam har ett direkt

eller indirekt ekonomiskt intresse i uppdragsgivarens verksamhet. I 9 kap. 17 § 1 aktiebolagslagen (2005:551) stadgas att den inte får vara revisor som äger aktier i bolaget eller i annat bolag i samma koncern.

Slutligen föreslås ändringar i revisorernas *anmälningsskyldighet* samt införandet av en förteckning vid Riksrevisionen över finansiella instrument avseende arbetstagare, uppdragstagare och vissa andra funktionärer och en skyldighet för dem som omfattas av ett gemensamt av riksrevisorerna fattat beslut att anmäla sådant innehav.

Remissvaren

Regeringskansliet, Statskontoret och Revisorsnämnden tillstyrker riksrevisorernas förslag. FAR SRS och SACO har avstått från att yttra sig. SACO hänvisar till remissvar från Jusek. Jusek har inget att invända mot de lagstiftningsåtgärder som föreslås i framställningen.

JO har i sak inte någon erinran mot förslaget men ifrågasätter om inte den föreslagna ändringen av 4 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen innebär en dubbelreglering eftersom 5 § också innehåller en bestämmelse om gemensamma beslut om verksamhetens inriktning. JO:s yttrande återges i *bilaga 1*¹.

Innebörden av 4 § lagen med instruktion för Riksrevisionen

Riksdagen beslutade i december 2000 riktlinjer för en förändrad revision under riksdagen. Bland annat innebar riktlinjerna att de tre ledande ämbetsmännen var för sig ska besluta om granskningsplan samt om innehållet och slutsatserna i revisionsrapporterna (förs. 1999/2000:RS1, bet. 2000/01:KU8, rskr. 2000/01:116–119).

I proposition 2001/02:190 Riksrevisionen föreslogs en lag med instruktion för Riksrevisionen. Beträffande riksrevisorernas beslutanderätt (s. 121) hänvisades till att riksdagens riktlinjer innebar att riksrevisorerna var för sig ska besluta granskningsplan samt om innehållet och slutsatserna i granskningsärendena. Lagförslagets 4 §, som antogs oförändrad av riksdagen, hade följande lydelse:

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig. De beslutar vidare gemensamt om verksamhetens inriktning och organisation samt om arbetsordning.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vad de skall granska. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Andra meningen i första stycket har genom en nyligen genomförd lagändring flyttats till 5 § som numera inleds:

¹ Här bilaga 3.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om verksamhetens inriktning och organisation, arbetsordning samt de ekonomi- och personaladministrativa föreskrifter som skall gälla för den egna verksamheten och som inte skall beslutas av riksdagsförvaltningen osv.

Konstitutionsutskottet uttalade i samband med riktlinjerna för den nya Riksrevisionen att det inte var en lämplig ordning att bedömningar i granskningsrapporter eller om lämpliga granskningsobjekt skulle vara föremål för majoritetsbeslut. Riksrevisorernas nu aktuella förslag innebär att meningen *Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan* flyttas till första stycket som gäller gemensamma beslut. Riksrevisorerna framhåller visserligen i den aktuella framställningen att det är granskningens huvudsakliga inriktning som ska redovisas i granskningsplanen som beslutas gemensamt medan riksrevisors beslut inom sina granskningsområden avseende granskningsobjekt, metod och slutsats fattas självständigt och inte redovisas i granskningsplanen.

Mot bakgrund av det i principbeslutet betonade värdet av självständiga granskningsplaner bör det kvarstå en möjlighet för en av riksrevisorerna att på egen hand besluta om granskningar även om de ligger utanför den huvudsakliga inriktning som en gemensam granskningsplan avses redovisa. Samtidigt måste självfallet kunna gälla att de tre riksrevisorerna gemensamt beslutar om en granskningsplan om de är eniga om planens innehåll.

Det finns därför anledning att ge 4 § en annorlunda lydelse än den som riksrevisorerna föreslagit. Genom att fjärde styckets mening *Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan* begränsas till att gälla granskningens huvudsakliga inriktning och flyttas till ett nytt andra stycke uppnås en mer konsekvent ordning samtidigt som begreppet granskningsplan definieras enligt vad riksrevisorerna föreslagit. Bestämmelsen ger utrymme för att en granskningsplan kan beslutas både av riksrevisorerna gemensamt och alternativt av var och en för sitt område eller två av dem gemensamt och en för sig. Justitieombudsmannens synpunkt att förslaget innebär en dubbelreglering påverkar också paragrafens lydelse. Paragrafen föreslås få följande lydelse.

4 § Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorernas beslut om granskningens huvudsakliga inriktning skall redovisas i en granskningsplan.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken närmare inriktning granskningen skall ha. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisors ställe avgöra granskningsärenden.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksdagen gemensamt.

Förslag

Lagrådets yttrande inhämtas över bifogade lagförslag, *bilaga 2*². Lagförslagen motsvarar förslagen i riksrevisorernas framställning med vissa ändringar. Bland annat har vissa mindre ändringar av teknisk karaktär gjorts i ingresserna till lagförslagen. Dessutom föreslås att 4 § lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen med anledning av remissvaret från JO ges en något annan lydelse än den riksrevisorerna föreslagit. Lagarna föreslås träda i kraft den 1 april 2007 i stället för den 1 januari 2007.

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Riksrevisionen skall i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 § granska årsredovisningen för

1. staten,
2. Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
3. riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, och
4. Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning.

Om delårsrapport lämnas skall
Om delårsrapport lämnas skall
 Om delårsrapport lämnas skall den granskas med undantag för prognoser.

Föreligger en skyldighet att lämna delårsrapport skall den granskas med undantag för prognoser. För affärsverk, och i förekommande fall affärsverkskoncern, skall dock endast delårsrapport som lämnas senast den 30 november granskas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2007.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Härigenom föreskrivs

dels att 4 och 14 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 14 a §, av följande lydelse.

² Här i denna bilaga.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vad de skall granska. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

14 §

En riksrevisor får inte inneha aktier i ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

En riksrevisor skall skriftligen anmäla följande förhållanden till riksdagen

1. innehav av aktier i ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.,

1. innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Denna bestämmelse finns i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen.

14 a §

Vid Riksrevisionen skall föras en förteckning över innehav av finansiella instrument avseende ar-

betstagare, uppdragstagare och andra funktionärer med särskild insynsställning. Riksrevisorerna beslutar gemensamt vilka arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer som skall omfattas av denna bestämmelse. Den som omfattas av denna bestämmelse är skyldig att till den tjänsteman Riksrevisionen utsett anmäla innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2007.

BILAGA 5

Lagrådsyttrande som begärts av utskottet

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-02-01

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Vissa ändringar i bestämmelser för Riksrevisionen

Riksdagens konstitutionsutskott har den 23 januari 2007 beslutat inhämta yttrande från Lagrådet över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.
2. lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av utskottsrådet Åse Matz.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

De remitterade förslagen, som rör Riksrevisionens kompetens och verksamhetsformer, har upprättats inom konstitutionsutskottets kansli med anledning av en framställning av riksrevisorerna till riksdagen om vissa ändringar i bestämmelserna för Riksrevisionen (2005/06:RRS28).

Riksrevisorernas framställning har remissbehandlats.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

3 §

Lagrådet förordar en redaktionell ändring i förslaget och föreslår följande lydelse av andra meningen i andra stycket.

För affärsverk och affärsverkskoncerner skall dock endast den delårsrapport som avser perioden januari – september granskas.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

4 §

I paragrafen regleras bl.a. beslutsordningen i Riksrevisionens granskningsverksamhet.

Det ankommer inte på Lagrådet att i detta sammanhang redovisa synpunkter på hur beslutsbefogenheterna skall fördelas. Däremot konstaterar Lagrådet att det inte klart framgår av förslaget hur det grundläggande beslutet om granskningens huvudsakliga inriktning skall fattas. Skall det ske genom ett gemensamt beslut av riksrevisorerna eller kan eller skall det ske genom beslut av riksrevisorerna var för sig för respektive granskningsområde?

Enligt 12 kap. 7 § andra stycket regeringsformen beslutar riksrevisorerna självständigt vad som skall granskas, medan de beslutar själv-

ständigt och var för sig hur granskningen skall bedrivas och om slutsatserna av sin granskning.

I instruktionen för Riksrevisionen uttrycks fördelningen av beslutsbefogenheter på ett annat sätt. Där anges i olika paragrafer att riksrevisorerna beslutar gemensamt eller att riksrevisorerna beslutar var för sig.

Regeringsformens bestämmelse kan tolkas så att frågan om hur beslut skall fattas om vad som skall granskas lämnas öppen.

I regeringens förslag till lagstiftning om Riksrevisionen uttalades att vissa frågor alltid borde beslutas gemensamt och att till dessa hörde frågan om inriktningen av verksamheten (prop. 2001/02:190, s. 118). Det uttalades emellertid också (s. 121) att riksdagens riktlinjer innebär att riksrevisorerna var för sig skulle besluta om granskningsplan. Utskottet delade regeringens uppfattning att riksrevisorernas beslut om vad som skall granskas redovisas i en sammanhållen granskningsplan, men framhöll att var och en av riksrevisorerna inom sina granskningsområden, efter samråd med övriga riksrevisorer, beslutar om vad som skall granskas (2002/03: KU12, s. 14). I 4 § i instruktionen föreskrevs emellertid att riksrevisorerna skulle besluta gemensamt om bl.a. verksamhetens inriktning. Denna bestämmelse har senare överförts till 5 § i instruktionen (2002/03:KU34, SFS 2003:359).

Enligt promemorian är avsikten att 4 § skall ge utrymme för att en granskningsplan beslutas antingen av riksrevisorerna gemensamt, eller av var och en för sitt område eller också av två av dem gemensamt och en för sig. En sådan ordning stämmer, enligt Lagrådets mening, inte väl överens med den ovan nämnda bestämmelsen i 5 §. Det finns också, från allmänna utgångspunkter, skäl till tveksamhet

inför en så flexibel beslutsordning i en för Riksrevisionens verksamhet central fråga.

Enligt Lagrådets mening bör det ges ett klart besked i instruktionen huruvida beslutet om granskningens huvudsakliga inriktning och därmed granskningsplanen skall fattas av riksrevisorerna gemensamt eller av riksrevisorerna var för sig för respektive granskningsområde. Den senare lösningen kan naturligtvis kombineras med en föreskrift om att sådana beslut skall föregås av samråd mellan riksrevisorerna.

Oavsett vilken lösning som väljs, bör bestämmelsen om verksamhetens inriktning flyttas från 5 § till 4 §, där den hör bättre hemma.

Väljs det förstnämnda alternativet föreslår Lagrådet följande lydelse på 4 §.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om granskningens huvudsakliga inriktning och om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken närmare inriktning granskningen skall ha. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut om granskningens huvudsakliga inriktning skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

Väljs det sistnämnda alternativet föreslår Lagrådet följande lydelse.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden vilken huvudsaklig inriktning granskningen skall ha. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorns ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut om granskningens huvudsakliga inriktning skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

För att undvika dubbelreglering bör orden "inriktning och" utgå ur 5 § första stycket i instruktionen.

14 §

Enligt 14 § skall en riksrevisor skriftligen till riksdagen anmäla bl.a. innehav av aktier i sådana bolag som Riksrevisionen får granska samt vissa avtal rörande anställningar och uppdrag. Enligt paragrafens andra stycke finns bestämmelsen i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen.

Nu föreslås att anmälningsskyldigheten vidgas till att avse finansiella instrument i allmänhet.

Det har uppgetts under föredragningen att en motsvarande ändring samtidigt kommer att föreslås i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen.

Vidare föreslås ett förbud för en riksrevisor att inneha aktier i sådana bolag som Riksrevisionen får granska.

Den sistnämnda ändringen föreslås för att uppnå en ordning för riksrevisorerna som motsvarar den som gäller för den privata sektorn och som syftar till att undvika att den som utför en revision har ett ekonomiskt intresse i det reviderade objektet. Av 21 § första stycket 1 a revisorslagen (2001:883) framgår att en revisor skall avböja eller avsäga sig ett uppdrag om han har direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i uppdragsgivarens verksamhet. Enligt 9 kap. 17 § första stycket 1 aktiebolagslagen (2005:551) gäller att den inte får vara revisor som äger aktier i bolaget eller annat bolag i samma koncern.

Eftersom riksrevisorernas granskningsuppgift följer av lag finns inte möjlighet att, som i den privata sektorn, "avböja eller avsäga sig ett uppdrag". Därför föreslås i stället ett förbud för riksrevisorerna att inneha aktier i bolag som utgör granskningsobjekt.

Enligt Lagrådets uppfattning är det av avgörande betydelse för förtroendet för Riksrevisionens granskning av bolagen att riksrevisorerna inte har ekonomiska intressen i dessa bolag. Det är också Lagrådets uppfattning att det från förtroendesynpunkt är viktigt att inte någon överhuvudtaget som på Riksrevisionens vägnar deltar i granskning av bolagen har ekonomiska intressen i dem. Det finns därför goda skäl att överväga en utvidgning av den personkrets för vilken förbudet skall gälla. Som jämförelse kan tjäna det förbud som gäller för befattningshavare vid Finansinspektionen att inneha aktier m.m. i banker och andra finansiella institut som står under tillsyn av inspektionen [13 § förordningen (2006:1022) med instruktion för Finansinspektionen].

Ekonomiska intressen i ett bolag kan uppenbarligen vara av många olika slag. Aktier, optioner och konvertibler är några exempel. Ett ekonomiskt intresse kan emellertid också vara av annat slag. Ett sådant intresse kan föreligga t.ex. om en revisor äger annan egendom,

vars värde är beroende av den verksamhet som bedrivs i aktiebolaget.

Som Lagrådet ser saken är det därför inte tillfyllest för att nå ovan angivna syften att förbjuda innehav av aktier enbart. Ett sådant förbud måste, för att vara effektivt, omfatta också t.ex. finansiella instrument, vilkas värde beror på aktiers värde. Förbudet bör alltså ges en mera generell karaktär och innebära förbud för en riksrevisor att inneha egendom som medför att han eller hon har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i den verksamhet som bedrivs av ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen om revision av statlig verksamhet m.m.

Vidare noterar Lagrådet att paragrafens första stycke (gällande lydelse) innehåller bestämmelser om skyldighet för en riksrevisor att till riksdagen anmäla innehav av aktier, m.m. Andra stycket har följande lydelse: "Denna bestämmelse finns i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen".

En sådan säregen dubbelreglering med likalydande författningstexter i en tilläggsbestämmelse till riksdagsordningen och i instruktionen för Riksrevisionen bör enligt Lagrådets mening undvikas. Lagrådet förordar i stället, efter mönster av 2 § tredje stycket i instruktionen, en hänvisning till riksdagsordningens tilläggsbestämmelse. Vidare menar Lagrådet att en sådan hänvisning, med den lydelse av lagen som nu föreslås, får en lämpligare placering som ett tredje stycke i den föreslagna 14 a §.

Följs Lagrådets förslag kan 14 § ges följande lydelse.

En riksrevisor får inte inneha egendom som medför att han eller hon har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i den verksamhet som

bedrivs av ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. Detsamma gäller annan arbetstagare, uppdragstagare eller funktionär i Riksrevisionen.

14 a §

Lagrådet förordar att redaktionella ändringar görs i paragrafen samt att en hänvisning, motsvarande innehållet i 14 § andra stycket (förelagen lydelse), tillförs paragrafen. I Lagrådets förslag tillförs ett uttryckligt undantag från anmälningsskyldighet för riksrevisorerna, eftersom de är skyldiga att till riksdagen göra motsvarande anmälan [jfr 4 kap. 4 § och 9 kap. 5 § lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank]. Lagrådet föreslår följande lydelse.

Vid Riksrevisionen skall föras en förteckning över sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument och som innehas av arbetstagare, uppdragstagare och andra funktionärer i Riksrevisionen med särskild insynställning.

De arbetstagare, uppdragstagare och funktionärer som riksrevisorerna gemensamt bestämmer är skyldiga att till Riksrevisionen anmäla innehav och ändringar i innehav av finansiella instrument. Anmälningsskyldighet enligt denna paragraf gäller inte för riksrevisorerna.

I tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen finns bestämmelser om att en riksrevisor skriftligen skall anmäla innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument samt vissa andra förhållanden till riksdagen.

Ur protokollet rätt utdraget
betygar:

BILAGA 6

Utskottets lagförslag

1. Lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs att tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8.12.2

En riksrevisor skall skriftligen anmäla följande förhållanden till riksdagen

1. innehav av aktier i ett aktiebo- 1. innehav och ändring i innehav-
lag som avses i 2 § 4 lagen vet av finansiella instrument som
(2002:1022) om revision av statlig anges i 1 kap. 1 § lagen
verksamhet m.m., (1991:980) om handel med finansi-

ella instrument,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2007.

¹ Riksdagsordningen omtryckt 2003:594.

2. Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Riksrevisionen skall i enlighet med vad som närmare föreskrivs i 5 § granska årsredovisningen för

1. staten,
2. Regeringskansliet och, med undantag för AP-fonderna, de förvaltningsmyndigheter som lyder under regeringen,
3. riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän, Riksbanken och Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond, och
4. Kungliga Slottsstaten och Kungliga Djurgårdens Förvaltning.

Om delårsrapport lämnas skall
den granskas med undantag för prognoser.

Föreligger en skyldighet att lämna delårsrapport skall den granskas med undantag för prognoser. För affärsverk och affärsverkskoncerner, skall dock endast den delårsrapport som avser perioden januari–september granskas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2007.

3. Förslag till lag om ändring i lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

Häriigenom föreskrivs i fråga om lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen

dels att 4, 5 och 14 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas en ny paragraf, 14 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om fördelningen av granskningsområden mellan sig.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden *vad de skall granska*. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar inom sina respektive granskningsområden *vilken huvudsaklig inriktning granskningen skall ha*. De skall dessförinnan samråda med varandra.

Riksrevisorerna beslutar var för sig i sina granskningsärenden. En riksrevisor får uppdra åt en tjänsteman vid Riksrevisionen att i riksrevisorernas ställe avgöra granskningsärenden.

Riksrevisorernas beslut skall redovisas i en granskningsplan.

Riksrevisorernas beslut om *granskningens huvudsakliga inriktning* skall redovisas i en granskningsplan.

Av 12 § lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. framgår att de viktigaste granskningsärendena skall samlas i en årlig rapport. Den rapporten beslutar riksrevisorerna gemensamt.

5 §²

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om verksamhetens *inriktning och organisation*, arbetsordning samt de ekonomi- och personaladministrativa föreskrifter som skall gälla för den egna verksamheten och som inte skall beslutas av riksdagsförvaltningen enligt 2 § första stycket 2 och 7 lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen eller av riksdagsstyrelsen enligt 41 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen.

Riksrevisorerna beslutar gemensamt om verksamhetens *organisation, arbetsordning samt de ekonomi- och personaladministrativa föreskrifter som skall gälla för den egna verksamheten och som inte skall beslutas av riksdagsförvaltningen enligt 2 § första stycket 2 och 7 lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen eller av riksdagsstyrelsen enligt 41 § lagen (2006:999) med ekonomiadministrativa bestämmelser m.m. för riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen*.

¹ Senaste lydelse 2003:359.

² Senaste lydelse 2006:1003.

Enligt förutsättningar som anges i 6 § första stycket 2 och 3 lagen (1994:260) om offentlig anställning får riksrevisorerna gemensamt i särskilda fall besluta att endast svenska medborgare får vara anställda inom Riksrevisionen.

14 §³

En riksrevisor får inte inneha egendom som medför att han eller hon har ett direkt eller indirekt ekonomiskt intresse i den verksamhet som bedrivs av ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

En riksrevisor skall skriftligen anmäla följande förhållanden till riksrevisionen

1. innehav av aktier i ett aktiebolag som avses i 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.,

2. avtal av ekonomisk karaktär med tidigare arbetsgivare, såsom avtal om löne- eller pensionsförmån som utges under tid som omfattas av uppdraget i Riksrevisionen,

3. avlönad anställning som inte är av endast tillfällig karaktär,

4. inkomstbringande självständig verksamhet som bedrivs vid sidan av uppdraget som riksrevisor,

5. uppdrag hos en kommun eller ett landsting, om uppdraget inte är av endast tillfällig karaktär, och

6. annan anställning, uppdrag eller annat ägande som kan antas påverka uppdragets utförande.

Denna bestämmelse finns i tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksordningen.

14 a §

Vid Riksrevisionen skall föras en förteckning över sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument och som innehas av arbetstagare, uppdragstaga-

³ Senaste lydelse 2003:359.

re och andra funktionärer i Riksrevisionen med särskild insynsställning.

De arbetstagare, uppdragstagare och funktionärer som riksrevisorerna gemensamt bestämmer är skyldiga att till Riksrevisionen anmäla innehav och ändringar i innehav av finansiella instrument. Anmälningskyldighet enligt denna paragraf gäller inte för riksrevisorerna.

I tilläggsbestämmelsen 8.12.2 till riksdagsordningen finns bestämmelser om att en riksrevisor skriftligen skall anmäla innehav och ändring i innehavet av finansiella instrument som anges i 1 kap. 1 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument samt vissa andra förhållanden till riksdagen.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2007.